

OTANTA EMMA-SOFIA HAUTALAN RUNOISTA

2019 (Copyright Emma-Sofia Hautala)

KUN RAUHOITUIN

Oli se päivä, kun tutustuin kyynelkanaviini

Kaikki oli kuin ennen, mutta sitten

Jokin aukesi

Se tuntui siltä,

kuin pään sisällä olisi naksahnut jotain,

enkä löytänyt kytkintä, mistä laittaa kiinni

Aluksi se oli vastenmielistä,

jopa kirottavaa, iljettävän heikottavaa

naamani irvisteli kuin simpanssi lapselle eläintarhan ikkunassa

Sitten se alkoi tuoksua

se tuoksui kuin kevät puro, tai äsken tippunut vihreä omena

järkyttävän raikasta ja jäistä oli päässäni

Kunnes se valui silmistä ulos

vuolaana kuin Raamatun kalliosta

kirikkaana kuin vankilasta karannut aurinko

villinä kuin vastasyntynyt lapsi,
yhdeksän kuukautta odottanut
pääsyään ulos

Sitten se kasteli

ihoni solukon, imeytyi peltoon ja tuoksui maalta

mullalta ja perunoilta

Kuulin ääniä tuvan vintiltä, rauhoittavaa lankkujen narinaa

korvieni välissä koti

Sitten se valahti

koko kehoon kuin painavin siirtolohkare

ei kaikonnut, vaikka ravistelin

Painoi hartiat alas kuin viljasäkit elokuussa

Solahti sydämen kautta keuhkoihin, täytti maksan kuin tuhat perhosta,

sulatti lantion ja vaivatta lorahti reisiin

Ja sitten se häipyi.

Mutta minä jäin.

2018 (Copyright: Emma-Sofia Hautala)

Jos olisi ranta

sinervä vesi

harmaa vaahto ja simpukka

ei olisi väliä että huomenna me emme enää

näkisi auringonlaskua

näiltä raunioilta olisi

kadonnut uimarengas, puhjennut

keuhko ja sen läpi merituuli

puhaltaisi hyvästit

kun laiva nostaa esiripun

jonka takana

paistaa aurinko

jonka säde on laseria

jos olisi ranta

kivien korina jalkapohjissa

puuvillaan säikeet kylkiluiden kangaspuilla

ei olisi väliä, että huomenna emme enää

nouse tervalta tuoksuvaan veneeseen haise

tonnikalan evältä juo

suolavettä laukun täydeltä halua
antautua toisillemme jos
pilvet putoaisivat ja yhdistyisivät
veteen ei huomenna olisi enää
meitä.

VANHA PARISKUNTA

Vanha pariskunta
toistensa kainaloihin kasvaneet
tuhat tiesulkua takana
toinen toisensa sanakirja
kuin jatkuvaa olemista lämpimän hellan ääressä
tutkivat toistensa uomia.

KIINNITTÄMINEN

Elämässä on kyse kiinnittymisestä
kuin monni akvaarion seinään
lujaa ja ollen hyödyksi

voikukka kevät aurinkoon
löytäen itsensä seuraavalta niityltä ensi vuonna

pariisilaisen kadun varren tarjoilija asiakkaaseen

ahnaasti omien

kuin äiti lapseensa

pyyteettömästi itsensä haihduttaen

ja vaikka kuinka pyristelet

kiinnityt silti johonkin

matkustat tuulen mukana paikasta paikkaan, haalit itsellesi

matkamuistoja

kunnes et ole tyhjiö, et vapaa

älä pelkää kiinnittyä

NIMETÖN

Kerjäläinen kuivattaa pyykkejä Montparnassen ilmastointiaukossa

Vanha lintu

Sen toinen jalka poikki

Ontuu eteenpäin kuin laho vaivaisukko

Säälin sitä

Kunnes se lehahtaa lentoon

TIKKA

Hän ankkuroi itsensä jyrkänteen reunaan, mistä

kukaan ei löytäisi häntä

Kului päivä, viikko, vuosi ja toinen

edelleen kallion kielekkeellä hän

vaitonaisena

makasi kuin välitilassa

Oli jo tuhannes huomen

kun hän yhtäkkiä säpsähti koputukseen

Tikka oli muuttanut viereiseen

koivuun

KATEELLINEN

Hän oli aina tahtonut mustat sulat

Kiiltävät, tiedäthän, suitut kuin intiaanin hius tai orin auringossa kimmeltävä selkä

Mutta kun sulat olivat valkeat

Kalpeat ja kuulaat, kuin vastasatanut lumi tai pastöroitu maito

Ja kun se kateuden matonen luikerteli hänen

vastapestyjen valkoisten sulkiensa alle,

se nakersi sieltä paloja pois

ja ihan juurineen tippui vuosien aikana kasvanutta satoa

Ja muiden mielestä hän oli kaunis lintu

Hänellä oli vain se outo tapa,

jättää jälkeensä madonpuremia sulkia, maidonvalkeita, kuin lunta

Eikä hän oikeastaan itsekään tiennyt

Miten sen madon saisi kesytettyä

vaikka sulkasato oheni ohenemistaan, kunnes kuvajainen oli kuin

omenan ranka, ei pullea vaan joka sivulta syöty ja kaluttu

Ja kun tuo päivä tuli, että kaikki valkeat sulat olivat kadonneet

mato katala kaivautui sydämeen asti

Toivoi hän, että olisi kelpuuttanut ne valkeat sulat,

sillä ilman mitään sulkia oli elämä

kuin nyt linnulla on,

joka ei pysty lentämään tai piilottamaan omaa sisintään mihinkään.

ANONYMI PARIISISSA

Pariisin taivaan alla muiden kaltaisten kanssa,
haistan mukulakivissä urean ja runot.

Olemme tässä kuin atomit,
irrallaan, mutta täysin riippuvaisina toisistamme.

Mustaa, vaaleaa, fudgea ja beigeä.

Muodostamme väripaletin,
joka on kokonaisuutena kuuminta muotia.

Ja pulunpaska otsassani muistuttaa sinusta.

En mahtuisi tänne sinun kanssasi.

Silloin olen liian leveä,
paisun meidän mahdottomuudestamme,
ei ole tilaa, johon me mahdumme.

Täällä historian kehdoissa sinä et olekaan Don Juan,
vaan minä Don Juana.

Kirjoitan meidän tarinaamme uusiksi pala palalta,
enkä syötä palaakaan sinulle ennen kuin kakku on valmis
ja saat syödä koko tarinan kerralla.

Potea närästystä, jota minä olen potenut jo vuosia.

Tässä me tuemme toisiamme olemalla samassa tilassa.

Täydentämällä kukin omalta osaltamme kuvaa.

Villapuserot vaihtuvat ikuisuuden vaatteeseen,

mutta yhä vielä olemme tällä aukiolla.

Ja kivet löyhkäävät jalanpohjilta ja Napoleonin itsetunnolta.

KYLLÄ

Jos maailma on vain

muovisia yksisarvisia

tavarakaupan hyllyssä

minä kasvan vihreää

ja sammallan

ulos näitä

soljuvia sanoja

joiden koti on mikrohiukkasten

pesä ja luomuosaston

kauniit ajatukset

Jos me hukumme kuitenkin

miksi jäädä kannonnokkaan

odottamaan aaltoa

Minä rakennan vallihaudan

ja purtilon, joka seilaa
läpi roskakasojen ja
värikkäiden vesien
ja luotan, että meitä
ohjataan kyllä

2016

Syylinen

Jokainen mies saa palan
sydäntäni
taas olen kevyempi kuin
juuri herättyäni

Oi, äiti, äiti
ei minustakaan aina
voi olla ylpeä

Istun elinkautista
tekemättömistä synneistä

mutta kun sinä sanoit
mua huoraksi

Kaksi eri autoa samassa pihassa on liikaa

Oi, äiti, äiti
enhän minä antanut
edes suudelmaa

mutta ajatuksissahan
ne synnit
tehdään

minun kaltaisillani

Synnin palkkaa
pelkäävät
kaikki

Minä pelkään syntiä

Oi, äiti, äiti
sinä niin kovasti
tahdot olla minusta ylpeä

Tämä runokin
täytyisi jättää kirjoittamatta

Miten runo oikeuttaa totuuteen,
jos sitä muuten ei voi sanoa ääneen?

Huora. Huora huora. (huora)
Olen deterministi,
mutta haluan muuttua.

Jotkut sanat ovat syntiä

Jumala katsoo vihaisesti
näen usein pettymyksen silmät,
kun isken pääni kaapinreunaan

Olen syyllinen.

EX

Exäni poltti nenäontelonsa
sumutteen liikkäytöllä,
näppinsä koskiessaan minuun.

Hänen mahastaan
kuului tum! Kun läimäytin sitä,
ovesta, kun sanoin, etten enää rakasta.

Exäni koira söi vuosipäiväkakukoristeet.
Oksennuksesta löytyi muovinen sydän:
Mitä se ennustaa?

Exäni yritti ostaa minulle kuun taivaalta.
Sitä ei saanut, joten hän
osti kaiken muun.

Exälläni oli mukavat vanhemmat.
Heitä tuli ikävä, kun erosimme.

Exäni oli pyyteetön.
Minä halusin enemmän.

Exäni toivoi punaista taloa.
Minäkin, mutten hänen kanssaan.

Exäni oli kuin enkeli.
Minä vedin häntä helvettiin.

Exäni kosti minulle.

Hän nai parhaan kaverini.